

▶ НАЖИВО

"Час розпочати окрему історію": як триває процес з перейменування Первомайського на Харківщині

Ганна Цьомик

Роман Кривко

Тетяна Кривоніс

19 січня 2023, 20:30

. Первомайський. Фото: Суспільне Харків

Перейменування міста Первомайський нині обговорюють жителі разом із владою та експертами. Остаточне рішення про перейменування має утвердити Верховна Рада.

Чому назва "Первомайський" є імперсько-радянським спадком, не відповідає українській мові та яка процедура перейменування — про це в ефірі Українське Радіо Харків розповіли представники міської влади, громадськості та Українського інституту нацпам'яті. Далі — пряма мова.

Міський голова Первомайського Микола Бакшеев

Питання це порушувалося починаючи з 2016 року після набуття чинності закону України про декомунізацію, проте, на жаль, тоді Інститут національної пам'яті пропустив Первомайський серед назв, які підлягають обов'язковій декомунізації, але натомість написав нам листа, в якому радив самостійно виконати таке перейменування. Понад 500 учасників взяли участь у громадських слуханнях і лише 23 чи 28 були на стороні перейменування міста. Решта визначилися, щоб залишити стару назву.

З того часу змінилося багато чого. Виховалося ще одне покоління молоді, яка сьогодні активно бере участь у волонтерському русі в місті, котре стало прихистком для багатьох внутрішньо переміщених осіб (Первомайський прийняв близько 9 тисяч ВПО з різних окупованих районів Харківщині й вони досі перебувають у нас).

"Назва "Первомайський" стає такою собі "червоною ганчіркою", яка дратує і військових, і активну молодь".

Питання, які виникають в опонентів перейменування, типові: "Скільки це буде коштувати", "чиїм коштом буде проводитися таке перейменування".

А опоненти хто? Це частину депутатського корпусу ви маєте на увазі?

Серед депутатів не всі будуть мати однастайну думку, але це наші жителі міста, зазвичай літнього віку, які тут народилися, вирости, на їхніх очах воно створювалось і аргументом називають, що комуністи його створили, не треба забувати пам'ять... Але треба сказати, комуністи як створили, так і майже зруйнували його.

перейменувати місто, а яку саме назву, то зараз тривають широкі консультації, ми збираємо варіанти від мешканців міста, від істориків, від компетентної та експертної спільноти. Крапку поставить Верховна Рада.

Sorry we can't find that content

Де мешканці громади можуть все ж таки долучитися і висловити свою думку?

По-перше, наші офіційні сторінки у Facebook, Telegram, у нас є сайт міської ради, на електронну пошту міської ради. Також можуть звертатися з письмовими зверненнями на адресу виконавчого комітету чи міської ради.

Є вже якісь назви, які найбільш популярні, котрі можуть стати альтернативою?

Зараз не можу програмувати, популяризувати, єдине, що скажу, що є багато запитань до колишньої назви Лихачеве, бо насправді наше селище мало таку назву до того як стало Первомайським, але до діяльності цієї особистості сьогодні є запитання, бо він був направлений Катериною II на службу в Олексіївській фортеці, після чого йому наділили землю з селянами, але він має пітерське походження і був тут у військовому відрядженні за дорученням Катерини, яка пала в Одесі буквально декілька тижнів тому, пам'ятник я маю на увазі.

Є думка декого з істориків, що то взагалі була перша окупація нашої території росіянами й прив'язуватись до тих подій не варто, треба зробити якусь чисту світлу назву для нашого міста.

Представник молодіжного руху Первомайського, волонтер Роман Черпак

Чи варто перейменовувати місто і якщо так, то як саме?

Стовідсотково потрібно позбуватися всього, що стосується РФ і того спадку, який нам залишили Радянський союз, Російська імперія.

Де стоїть місто Первомайський, раніше був прокладений Муравський шлях. Цим шляхом ще ходили чумаки, потім це був торговельний маршрут і він простягався від Криму і до кордонів з Росією. На мою думку, ця назва, щось пов'язане з цим шляхом, найбільш влучно буде підходити зараз нашому місту, але там ще будуть обговорення, дискусії, тобто до чого прийдемо ще не можу сказати, але я вже запропонував цей варіант на розгляд.

Читайте також: ["Тепер стимо спокійно": як живуть переселенці у Первомайському на Харківщині](#)

Хто проти перейменування — якоїсь конкретної типізації я б не виділив. Тобто це просто або мешканці міста, котрі завжди всім незадоволені й вони кажуть, що краще займатися господарством, економікою.

Начальниця північно-східного міжрегіонального відділу українського інституту національної пам'яті

З точки зору закону — чи потрібно перейменувати

Первомайський?

Коли розпочався активний процес декомунізації, обговорювалися питання щодо перейменування і "першотравневих" вулиць, "першого травня", "восьмого березня" і решта, тобто які, не по букві, а саме по духу закону можуть бути перейменовані, частина громад пішла на ці перейменування, частина, як наша Первомайська громада, дозріла до цього лише зараз, але хочу привітати таку ініціативу. Профільний закон, який регламентує назви географічних об'єктів вимагає перейменувати назви, які не відповідають нормам державної мови.

Читайте також: [У Первомайській громаді на Харківщині перейменували 22 топоніми — коментар голови](#)

З топонімічної точки зору, логічним би було саме повернутися до джерел, пошукати історичні назви. Наразі я знаю лише дві — це Лихачеве та Сиваш, але це геть не означає, що мусить бути саме так. Громада має можливість висловитися й обрати найкращу назву, яка б пасувала їхній громаді. Зрештою за Верховною Радою буде останнє слово, але традиційно Верховна Рада дослухається до пропозицій, які надходять саме з територіальних громад, з ініціативи громад. Тому вважаю, що громада мусить попрацювати для того, щоб потім гармонійно вписалася нова назва в топоніміку Харківської області й України в цілому.

Читайте також